

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RFTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
TOSHKENT DAVLAT SHARQSHUNOSLIK UNIVERSITETI

SHARQSHUNOSLIKKA KIRISH

FANINING O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:

Ta'lim sohasi:

Ta'lim yo'naliishi:

300000 – Ijtimoiy fanlar, jurnalistika va axborot

310000 – Ijtimoiy va xulq atvorga mansub fanlar

60310700 – Siyosatshunoslik

Toshkent-2021

Mary
Sather

Fan/modul kodи	O'quv yili	Semestr	Kreditlar
SK102	2021-2022	1	2
Fan/modul turi	Ta'lim turi	Haftadagi dars soatlari	2
Majburiy	O'zbek/rus		2
1.	Fanning nomi Sharqshunoslikka kirish	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)
2.	I. Fanning mazmuni	30	30
			60

Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarga sharqshunoslik asoslarini, sharq mamlakatlari mintaqasining o'ziga xos xususiyatlari, sharq mamlakatlari uchun siyosiy jarayonlar, zamona naviy sharqshunoslik markazlari va sharqshunos mutaxassislar haqidagi nazariy bilimlarni berishdan iborat.

Fanning vazifasi – nazariy va amaliy materiallarga tayangan holda sharqshunoslikning asoslarini, uning geografik xususiyatlari, asosiy sharqshunoslik maktablari hamda sharq mamlakatlari uchun siyosiy jarayonlar haqidagi bilimlarni shakllantirishdan iborat.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kirdi:

1-mavzu. Sharqshunoslikka kirish.
Zamona naviy sharqshunoslikning tarkibiy qismi. Sharqshunoslik tarmoqlari va mintaqalarini. Sharqshunoslik-keng qamrovli fan sifatida.

2-mavzu. Sharq-madaniy-tarixiy va geografik mintaqqa sifatida
Sharq-geografik mintaqqa sifatida. Sharq-madaniy tarixiy mintaqqa sifatida. Sharq mamlakatlarning siyosiy va iqtisodiy geografiyasini. Sharqning tarixiy-madaniy xususiyatlari.

3-mavzu. Sharqshunoslikning shakllanishi va rivojanishi.
XVII-XIX asrlarda xorijiy sharqshunoslikning rivojanishi. Renessans davri, universitet sharqshunosligining rivojanishi. Zamona naviy sharqshunoslik markazlari. Sharshunoslik maktablari va ularning asosiy tadoqot yo'nalishlari. Ingliz, nemis, fransuz va amerika sharshunoslik maktablari.

4-mavzu. Sharq mamlakatlari rivojanishining mintaqavyi xususiyatlari.
Sharq jamiyatlarining o'ziga xos xususiyatlari. Sharq mamlakatlari rivojalining iqtisodiy-siyosiy xususiyatlari. Sharq mintaqalarining

geografik, iqlimiyl, ijtimoiy, siyosiy xususiyatlari.

5-mavzu. Sharq mamlakatlarida zamonaviy global tendensiyalar.

Sharq mamlakatlarida demografik muammolar. Sharq mamlakatlaridagi siyosiy jarayonlar shakllanishing óziga xos xususiyatlari. Sharq mamlakatlarida xavfsizlik muammolari. Sharq mamlakatlarida gender masalalari.

6-mavzu. Sharq davlatlarning rivojlanish xususiyatlari

Sharq davlatlari siyosiy tizimi xususiyatlari. Sharq davlatlarda boshqaruv shakli xususiyatlari. Sharq mamlakatlarida rivojiga ta'sir etuvchi omillar. Covid-19 pandemiyasining Sharq mamlakatlari siyosiy rivojiga ta'siri.

7-mavzu. Sharqshunos mutaxassis.

Sharqshunosning "Ish stoli". Sharqshunoslik etikasi va sharqshunoslik tadqiqotlari etikasi. Sharqshunos iqtisodchi. Sharqshunos gid.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etildi:

1. Sharqshunoslik tarmoqlari va mintaqalari.
2. Sharq mamlakatlarining iqtisodiy geografiyasi.
3. Zamonaeviy sharqshunoslik markazlari.
4. Sharq mamlakatlari rivojalining iqtisodiy-siyosiy xususiyatlari.
5. Sharq mamlakatlarida xavfsizlik muammolari.
6. Covid-19 pandemiyasining Sharq mamlakatlarida turizm rivojlanishiga ta'siri.
7. Sharqshunos-siyosatchi.
8. Sharqshunos- olim.

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurulmali bilan jihozlangan auditoriyada bir akadem guruhga bir o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi lozim. Mashg'ulotlar faol va interaktiv usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

IV. Mustaqil ta'lif va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lif uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Britaniya sharqshunoslik maktabi.

	<p>2. Nemis sharqshunoslik maktabi.</p> <p>3. Fransuz sharqshunoslik maktabi.</p> <p>4. Amerika sharqshunoslik maktabi.</p> <p>5. Rus sharqshunoslik maktabi.</p> <p>6. O'zbek sharqshunoslik maktabi.</p> <p>7. Sharqshunoslikni tadqiq etishning asosiy yo'nalishlari.</p> <p>8. Zamонави sharqshunos siyosatchi. Mustaqil o'zлаshiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referallar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etildi.</p>
	<p>V. Ta'lim natijalari / Kasby kompetentsiyalari</p>
3.	<p>Talaba biliishi kerak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sharqshunoslikning mohiyati, asosiy sharqshunoslik maktablarini va yo'nalishlari, Sharq mamlakatlarning iqtisodiy, siyosiy va geografik xususiyatlari bo'yicha <i>tasavvur va bilimga ega bo'lishi</i>; • sharqshunoslik markazlarini tasniflash, Sharq mamlakatları taraqqiyotining o'ziga xos xususiyatlarni sharhlash <i>ko'nikmalarga ega bo'lishi</i>; • sharqshunos siyosatchi mutaxassisiga qo'yiladigan talablarni sharhlash hamda mazkur talablar bilan bog'liq xususiyatlarni o'zida shakllantirish <i>malakalariga ega bo'lishi kerak</i>.
4.	<p>VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • seminarlar (mantiqiy fiklash, tezkor savol-javoblar); • gunuhlarda ishlash; • taqdimotlami qilish; • individual loyihalar; • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	<p>VII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zashtiiriш, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'рганилайотган jarayonlar haqidagi mustaqil mushohada yuritish va joriy, oralig' nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirishi lozim.</p>

<p>6.</p> <ol style="list-style-type: none"> Roskin M.G., Cord R.L., Medeiros J.A., Jones W.S. Political Science: An introduction. New Jersey: Pearson, 2013. – 350 p. (o'quv qo'llanna) Илдиев У.Ю. Политология: ўкув кўлланма. –Т.:ТоидДИИ, 2013. – 154 б. Илдиев У.Ю. Политология мавзуларини интерфаол ўрганиш: ўкув кўлланма. –Т., 2010. –72 б. Bito'rayev O'B. Siyosatshunoslikka kirish: O'quv qo'llanna –Т., 2017. –344 b. 	<p>Asosiy adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> O'quv qo'llanna – Т.: Sharq, 2019. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tarib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rabbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016 yil yakunlari va Respublikasi Prezidentining nutqi. – Т.: "O'zbekiston", 2017.- 104 b. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. – Т.: "O'zbekiston", 2016.- 56 b. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. – Т.: "O'zbekiston", 2017. - 48 b. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqlimiz bilan quramiz. – Т.: "O'zbekiston", 2017. - 488 b. Aliyev V., Ergashev I., Hoshimov T., Yuldashev O. Politologiya. (Darislik), -Т.: TDIU, 2010 Idirov U.Yu. Politologiya. Mavzularini interfaol o'rGANISH: o'quv uslubiy qo'lllama. –Т.: ToshDShl, 2010. Otamurodov S., Ergashev I., Akromov Sh., Qodirov A. Politologiya:o'quv qo'lllama. – Т., 2002. Odilqoriev X.T., Razzoqov D.X. Siyosatshunoslik. –Т.: O'qituvchi, 2008. Obломурадов Н., Кучимов Н. Siyosatshunoslik. O'zbekistonda demokratik jamiyat qurish naziyyasi va amaliyoti:O'quv qo'llanna – Т.: Soliq akademiyasi, 2008. Qirg'izboev M. Siyosatshunoslik: olyi o'quv yurt talabalari uchun o'quv qo'llamma. –Т.: Yangi asr avlodji, 2013. G'ofurov S.M., Xaydarov A.A., To'laganova N.O'. Siyosatshunoslik asoslari: o'quv qo'llanna –Т.: Alisher Navoiy nomidagi O'zbekiston milliy kutubxonasining nashriyoti; Toshkent davlat shaxqshunoslik instituti, 2006. Jeltov V. V. Politologiya. Rostov-na-Donu, 2004. Xeyyud E.Politologiya: uchebnik diya studentov vuzov/ Pers. angl.pod.red.G.G.Vodolazova, V.Yu.Belskogo. –М.: Yunitidana, 2005. Axborot manbaalari www.gov.uz – O'zbekiston Respublikasi xukumat portali.
---	---

<p>7.</p> <p>O'quv dasturi "Sharq mamlakatlari siyosati va xalqaro munosabatlari" kafedrasida ishlab chiqilgan va 2021 - yil "<u>26</u>" – <u>08</u> – dagi "<u>1</u>" – sonli bayonomomasi bilan ma'qullangan.</p>	<p>8.</p> <p>Fan/modul uchun mas'ul:</p> <p>D.I. Madaminova – TDSHU, Sharq mamlakatlari siyosati va xalqaro munosabatlari kafedrasini mudiri, siyosiy fanlar nomzodi</p>
	<p>9.</p> <p>Taqrizchilar:</p> <p>M.M. Muhammadsidiqov – O'ZXIA dotsenti, siyosiy fanlar doktori (turdosh OTM). Nayimov O.M. – Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti dekani, s.f.n. (turdosh OTM).</p>